

Vergaderjaar 2019–2020

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2020 (Incidentele suppletoire begroting inzake noodpakket banen en economie)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

Ontvangen 18 maart 2020

A ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de [Comptabiliteitswet 2016](#) elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2020 wijzigingen aan te brengen in:

de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid;

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

W. Koolmees

B ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSARTIKELEN

1. Leeswijzer

1.1 De departementale begroting

In deze Incidentele suppletoire begroting (ISB) wordt de begroting van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) gecorrigeerd in verband met de noodmaatregelen die genomen zijn ten aanzien van het Coronavirus.

Als gevolg hiervan worden de uitgaven van beleidsartikel 1 Arbeidsmarkt voor 2020 verhoogd met € 10 miljard voor de subsidie Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor werkbehoud (NOW). Verder wordt beleidsartikel 2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet voor 2020 verhoogd met € 3,8 miljard voor extra tijdelijke ondersteuning voor gevestigde ondernemers.

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	10
=> 1000	10	20

1.2 Beleid

1.2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven mutaties.

Tabel 1 Overzicht belangrijkste uitgaven mutaties ISB

	uitgaven 2020	artikel nr
Vastgestelde begroting 2020	39.695.100	alle
Belangrijkste suppletoire mutaties:		
subsidie Tijdelijke maatregel overbrugging v werkbehoud	10.000.000	1
Bijstand Zelfstandigen	3.800.000	2
Stand na ISB 2020	53.495.100	

2. Beleidsartikelen

2.1 Artikel 1

Tabel 2 Bugettaire gevolgen van beleid incidentele suppletoire begroting (ISB) artikel 1 Arbeidsmarkt (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerp-begroting 2020 incl. NvW	Mutaties ISB	Stand ISB	Mutatie t+1	Mutatie t+2	Mutatie t+3	Mutatie t+4
Verplichtingen:	891.882	10.000.000	10.891.882	0	0	0	0
Uitgaven:	891.167	10.000.000	10.891.167	0	0	0	0
waarvan juridisch verplicht	97,40%						
Inkomensoverdrachten	810.000	0	810.000	0	0	0	0
Lage-inkomensvoordeel	505.275	0	505.275	0	0	0	0
Minimumjeugdloonvoordeel	82.725	0	82.725	0	0	0	0
Loonkostenvoordelen	222.000	0	222.000	0	0	0	0
Subsidies	63.245	10.000.000	10.063.245	0	0	0	0
Duurzame inzetbaarh en leven lang ontw	10.000	0	10.000	0	0	0	0
Stimuleringsreg LLO in MKB	49.400	0	49.400	0	0	0	0
Overige subsidies algemeen	3.845	0	3.845	0	0	0	0
Tijdelijke noodmaatr overbrugging voor werkbehoud	0	10.000.000	10.000.000	0	0	0	0
Oprachten	11.912	0	11.912	0	0	0	0
Bekostiging	1.050	0	1.050	0	0	0	0
Bijdrage aan andere begrotingen	792	0	792	0	0	0	0
Ministerie van EZK	100	0	100	0	0	0	0
Ministerie van VWS	692	0	692	0	0	0	0
Bijdrage agentschappen	4.168	0	4.168	0	0	0	0
RIVM	4.168	0	4.168	0	0	0	0
Ontvangsten	24.000	0	24.000	0	0	0	0

Toelichting

Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor werkbehoud (NOW)

De huidige WTV-regeling wordt ingetrokken en vervangen door een nieuwe Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor werkbehoud (NOW). Hierdoor kunnen meer werkgevers sneller financieel worden tegemoetgekomen en worden bovendien geen WW-rechten van werknemers verbruikt. De verwachte uitgaven aan deze open einde regeling bedragen voor de eerste 3 maanden € 10 miljard. Dit bedrag bestaat uit subsidie-uitgaven en uitvoeringskosten voor UWV en SZW. Voor Caribisch Nederland wordt een vergelijkbare regeling gemaakt, die ook uit deze middelen bekostigd wordt. Wanneer we een besluit hebben genomen over de nadere verdeling wordt het budget aan de respectievelijke delen van de begroting toebedeeld. De regeling wordt voor 80% bevoorschot aan werkgevers waardoor op een later moment nog sprake is van afrekeningen. De verwachte uitgaven worden in een later stadium nog verdeeld over meerdere jaren.

De bij deze suppletoire begroting gereserveerde middelen betreffen middelen voor de eerste 3 maanden van de regeling. Nadere besluitvorming over de periode hierna volgt. Het budget zal in overeenstemming met die besluitvorming worden aangepast.

2.2 Artikel 2

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele suppletoire begroting (ISB) artikel 2 Bijstand, Participatie en Toeslagenwet (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerp-begroting 2020 incl. NvW	Mutaties ISB	Stand ISB	Mutatie t+1	Mutatie t+2	Mutatie t+3	Mutatie t+4
Verplichtingen:	6.975.855	3.800.000	10.775.855	0	0	0	0
Uitgaven:	7.002.798	3.800.000	10.802.798	0	0	0	0
waarvan juridisch verplicht	99,70%						
Inkomensoverdrachten	6.941.277	3.800.000	10.741.277	0	0	0	0
Macrobudget participatiewet uitkeringen en intertemporelen tegemoetkoming	6.147.353	0	6.147.353	0	0	0	0
Toeslagenwet	440.875	0	440.875	0	0	0	0
AIO	334.133	0	334.133	0	0	0	0
Bijstand zelfstandigen	10.800	3.800.000	3.810.800	0	0	0	0
Bijstand overig	1.100	0	1.100	0	0	0	0
Onderstand en re-integratie (Caribisch Nederland)	7.016	0	7.016	0	0	0	0
Subsidies	29.782	0	29.782	0	0	0	0
Sectorplannen	0	0	0	0	0	0	0
Armoedeschulden	985	0	985	0	0	0	0
Cofinanciering dienstverlening	8.000	0	8.000	0	0	0	0
Europees fonds meestbehoeftigen	100	0	100	0	0	0	0
Regionale kansen kinderen	455	0	455	0	0	0	0
Alle kinderen doen mee	11.576	0	11.576	0	0	0	0
SBCM	2.800	0	2.800	0	0	0	0
NIBUD	314	0	314	0	0	0	0
Overige subsidies algemeen	5.552	0	5.552	0	0	0	0
Opdrachten	19.824	0	19.824	0	0	0	0
Bekostiging	1.739	0	1.739	0	0	0	0
ZonMw	1.739	0	1.739	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	167	0	167	0	0	0	0
ZonMw	167	0	167	0	0	0	0
Bijdrage B&S fondsen	10.000	0	10.000	0	0	0	0
Pensioenfondsen PRWI	10.000	0	10.000	0	0	0	0
Bijdrage aan internationale organisaties	9	0	9	0	0	0	0
Contributie CASS	9	0	9	0	0	0	0
Ontvangsten	26.020	0	26.020	0	0	0	0

Toelichting

Bijstand zelfstandigen

Gemeenten gaan tijdens de coronacrisis uitvoering geven aan een extra tijdelijke voorziening voor gevestigde ondernemers, waaronder ZZP'ers. De verwachte uitgaven aan deze open einde regeling bedragen voor de eerste 3 maanden € 3,8 miljard. Ondernemers kunnen een beroep doen op een lening voor bedrijfskapitaal van maximaal € 10 duizend om liquiditeitsproblemen te ondervangen (eerste inschatting is € 2 miljard). Een groot deel van deze leningen ontvangt de overheid later terug.

Daarnaast kan er een beroep worden gedaan op ondersteuning voor levensonderhoud in de vorm van aanvullende bijstand (eerste inschatting is € 1,5 miljard). Ondernemers ontvangen gedurende drie maanden een aanvulling op hun inkomen tot het sociaal minimum. Er is daarbij geen sprake van een partner- of vermogenstoets. Met de tijdelijke regeling zijn uitvoeringskosten mee gemoeid (eerste inschatting is € 300 miljoen). Gemeenten zullen via nacalculatie volledig gecompenseerd worden voor het extra beroep op aanvullende bijstand, bedrijfskapitaal en voor uitvoeringskosten. Op korte termijn wordt al € 250 miljoen overgemaakt aan gemeenten zodat ze in hun eerste uitgaven kunnen voorzien.

De bij deze suppletoire begroting gereserveerde middelen betreffen middelen voor de eerste 3 maanden van de regeling. Nadere besluitvorming over de periode hierna volgt. Het budget zal in overeenstemming met die besluitvorming worden aangepast.